HVAD ER ET SANGKRAFTCENTER?

SÅDAN GØR SANG EN FORSKEL LOKALT

Sangens Hus
Alle har en stemme

INDHOLD

Introduktion 3
Sangkraft Guldborgsund 4
Sangkraft Hjørring 6
Sangkraft Vesthimmerland 8
Sangkraft Favrskov 10
Hvad er et sangkraftcenter? 12
Sangkraft Randers 18
Roskilde Synger 20
Sangkraft Kolding 22
Thy Sangskole 24

Hvad er et sangkraftcenter?
Sådan gør sang en forskel lokalt

Udgivet af Sangens Hus

© 2026 Sangens Hus

Redaktion: Lise Juliussen og Kasper Malling Beck, Sangens Hus

Grafisk tilrettelæggelse: Janus Engelbrecht, Sangens Hus

Tryk: Lasertryk

Sangens Hus
Nørregade 7D
7400 Herning
www.sangenshus.dk

Stor tak til Ole Kirk's Fond og Det Obelske Familiefond for at støtte etableringen af 19 sangkraftcentre under projektet Sangkraft '25.

Ole Kirk's Fond DET OBELSKE FAMILIEFOND

Foto: Janus Engelbrecht, Sangens Hus

INTRODUKTION

Denne udgivelse giver et indblik i, hvad et sangkraftcenter er, og hvilken forskel det gør i dets lokalområde.

Den henvender sig til alle, der gerne vil vide mere om sangkraftcentrenes virke og deres unikke position som selvstændig lokal organisation med rødder i det civile samfund, det offentlige og til tider også det private erhvervsliv.

Siden 2014 har Sangens Hus sammen med sangkraftcentrene fundet nye veje for sangen. Det fælles mål er at give fødekæden for sang de bedste betingelser, så talent kan blomstre, nye fællesskaber opstå eller sundhedsmæssige udfordringer forebygges.

Udgivelsen præsenterer nogle konkrete eksempler på aktiviteter i udvalgte sangkraftcentre – lige fra sundhedskor, korfestivaler og koncerter til sang i dagtilbud og skole. Eksemplerne giver ikke et samlet billede af aktiviteterne i det enkelte sangkraftcenter, men de er valgt for tilsammen at vise bredden og dybden i det mangfoldige arbejde, sangkraftscentrene hver især gør for sangen lokalt.

Har du lyst til at vide mere om et af de lokale sangkraftcentre, finder du links til dem alle på www.sangenshus.dk/sangkraftdanmark.

SANGKRAFT GULDBORGSUND

EJERSKAB OG DIALOG SIKRER FORANKRING

Hvis »Mere Sang i Hverdagen« skal beskrives i tre tal, er det disse: 59 indskolingsklasser, 146 lærere, 1273 børn fordelt på ni skoler. Så mange har deltaget i projektet siden januar 2023 i Guldborgsund Kommune.

Skal man forklare udviklingsprojektet nærmere, kan man passende begynde ved Mette Staalgaard Nielsen. Hun er daglig leder af Sangkraft Guldborgsund og står bag »Mere Sang i Hverdagen«.

»Projektets mål er at implementere mere sang i hverdagen og skabe store musikoplevelser for børn. På sigt skal det bidrage til mere trivsel og motiverende læring i indskolingen,« siger hun.

Det er kun muligt, tilføjer hun, hvis pædagoger og lærere bliver fortrolige med at anvende sangen i hverdagen.

»Indskolingsklasserne får besøg af vores sangkonsulent i et forløb, der munder ud i en stor koncert med Ensemble Storstrøm. Det er en stor succes med glade børn og lærere, men i begyndelsen var der mange lærerne, der ikke arbejdede videre med sang, når koncerten var spillet. Vi ønskede at forankre sang på skolerne, og derfor måtte vi skrue på nogle knapper,« siger Mette Staalgaard Nielsen.

Derfor gennemførte Sangkraft Guldborgsund i 2023 et pilotprojekt på tre skoler. Fokus var på, at lærerne skulle iagttage, hvad sangen kunne bidrage med under forløbet, og målet var at give lærerne et større ejerskab til projektet.

Under evalueringen var det bemærkelsesværdigt, at lærerne på alle tre skoler uafhængigt af hinanden fortalte om samme oplevelse: Sangen spreder glæde og motivation, styrker klassens fællesskab, man griner ikke af hinanden, men med hinanden, og sangen skaber rum for læring på flere måder og niveauer.

»Og så har jeg elever, som jeg ikke ser så meget i andre sammenhænge, som shiner lidt eller shiner meget. Som kommer mere på banen, mere end de gør i andre sammenhænge,« sagde en lærer.

»Efter vi har sat større fokus på at give lærerne mere ejerskab, lykkes forankringen i højere grad. Det handler også om at forventningsafstemme. Vi har tidligere oplevet, at der var en forventning fra skolernes side om, at sangforløb var en oplevelse, der blev leveret til eleverne, og at den videre udvikling kun vedkom musiklærere. Nu ser vi en større åbenhed og interesse fra indskolingslærere, som gerne selv vil bruge sangen i hverdagen,« siger Mette Staalgaard Nielsen.

At projektet har to mål; at lærerne skal tilegne sig redskaber til at bruge sangen, og at børnene skal synge en koncert med professionelle musikere, kan godt være en udfordring, fortæller hun. Men målene kan også supplere hinanden.

»Vores stærke samarbejde med Ensemble Storstrøm er guld værd. Det giver en masse positiv energi at arbejde hen imod koncerten, hvor vi ser, at både lærere og elever selv har lyst til at øve sangene. Musikalsk er koncerten en stor oplevelse for eleverne, og forældrene går ofte stolte derfra med lyst til at melde deres barn ind i det lokale børnekor,« siger Mette Staalgaard Nielsen.

Foto: Ingrid Riis

SANGKRAFT HJØRRING

LIVSGLÆDE FOR UNGE OG ÆLDRE

Hver tirsdag mellem kl. 10-11 samles mellem 50 og 60 mennesker på Bidstrupvej 3 i Hjørring. Der ligger Hjørring Sundhedscenter, og de forsamlede er kommet for at synge. Sangkraft Hjørring oplever stor succes med sundhedssang.

»Det er mennesker i forskellige sårbare livssituationer – stress og depression, men også kræft-, hjerte- eller lungesygdomme – der møder trofast og forventningsfuldt op hver gang. Det er en vej til livsglæde og et forum, hvor sangerne får sat valuta ind på deres fysiske og mentale pluskonto,« fortæller Tina Gaarden Geertsen, der er bestyrelsesformand i Sangkraft Hjørring.

Sundhedssangen i Hjørring har nu været på sangkraftcentrets tilbudsliste i to år og har fra begyndelsen nydt stor opbakning fra Hjørring Kommune og det lokale sundhedscenter, fortæller Tina Gaarden Geertsen.

»Det tætte samarbejde gør en stor forskel for os og for korets sangere. Blandt andet betyder det, at vi ikke bruger energi på at rekruttere sangere, fordi sundhedspersonalet på Sundhedscenter Hjørring hjælper med at få borgere med i sundhedssangen.«

Foto: Hans Ravn

De borgere udgør en bred vifte: lige fra ældre lungepatienter til mødre, der har oplevet efterfødselsreaktioner, eller unge mennesker ned til 18 år med kognitive eller sociale udfordringer.

»En ung fyr fortalte korlederen, at han var helt ked af, at der var sommerferie, for så var der lang tid, inden han skulle synge i kor igen. Både fra deltagerne og fra de ansatte på sundhedscentret lyder det, sundhedssangen nærmest er blevet uundværlig,« siger Tina Gaarden Geertsen.

At stå bag et sundhedskor kræver en ekstra indsats fra korledernes side. Det har Sangkraft Hjørring prioriteret. »Det er ikke bare fællessang,« som Tina Gaarden Geertsen siger, og derfor har korlederne fået undervisning hos Sangens Hus.

»Man skal arbejde med bevægelse og vejrtrækning på en hensigtsmæssig måde og vide, hvordan man opnår de kognitive gevinster,« fortæller hun.

Mens det nordjyske sangkraftcenter har kigget mod Sangens Hus for at få sundhedssang med på repertoiret, har de i andre sammenhænge kigget mod Danmarks Radio. Her har nordjyderne blandt andet fået hjælp fra DR Korskolens leder, Susanne Wendt, og Pigekorets dirigent, Charlotte Rowan, i et tæt samarbejde med Nordjysk Pigekor, der er blandt de bedste af sin slags i Nordjylland.

»Vi har bedt både korledere og -sangerne om at evaluere. Svaret er, at det både har givet ny inspiration, nye teknikker og har fået korets sangere til at arbejde endnu bedre sammen,« fortæller bestyrelsesformanden.

Hun tilføjer, at Sangkraft Hjørring årligt forsøger at få fat i kompetente og inspirerende korledere, der kan medvirke til at løfte talentarbejdet til nye højder. Korklang, intonation og social trivsel i koret har været nøgleordene.

»Det er nødvendigt, når vi bor i Nordjylland, hvor der er langt til alt. Ud over inspirationen medvirker vores årlige korlederworkshops til at danne værdifulde netværk mellem korledere fra hele landet,« fortæller Tina Gaarden Geertsen.

SANGKRAFT VESTHIMMERLAND

SKEPSIS BLEV TIL SANG-GLÆDE I VUGGESTUERNE

Da Sangkraft Vesthimmerland i begyndelsen af 2024 startede Sangglad Mini, blev alle kommunens vuggestuer tilbudt en plads i forløbet. Faktisk var det – efter aftale med skole- og dagtilbudsforvaltningen – en skal-opgave at sende pædagoger fra en stue med på forløbet, men ikke alle så frem til opgaven. Det husker Mette Dam, der er projektleder i Sangkraft Vesthimmerland.

»I kolde, mørke februar mødte vi en del pædagoger, der havde en tydelig skepsis. Fire måneder senere forlod de forløbet fyldt med glæde og energi. Det er den rejse, vi har været på, og det har været en fed rejse,« siger hun.

»Nu bliver jeg ringet op af institutioner, der spørger, hvornår vi laver noget mere,« tilføjer Mette Dam.

Det vakte skepsis omkring Sangglad Mini, at forløbet, som er udviklet i Sangens Hus, er rettet mod vuggestuebørn. Der er umiddelbart også en god portion logik bag spørgsmålene: »Hvordan kan de synge uden et talesprog?« og »Hvordan kan de holde en fælles koncentration?«

»Der var en del fordomme, der blev gjort til skamme, for det viste sig i institutionerne og i familierne, at det havde en effekt. Sangen gav et fælles sprog, før børnene egentlig kunne tale. Og de ville meget gerne synge, og de nød at være med i samlingerne,« fortæller Mette Dam.

Hun blev ansat som projektleder i Sangkraft Vesthimmerland i februar 2023, og netop Sangglad Mini var hendes første store projekt. Vejen gik en smule op ad bakke, for hun var blot ansat i en dag om ugen, og penge var en mangelvare. Derfor gik sangkraftcentret i gang med at aktivere netværket, og missionen lykkedes. Første bidragyder var en lokal velgørenhedsorganisation, siden tændte også førnævnte forvaltning på projektet. Med krone-til-krone-finansieringen fra Sangens Hus kom pengene til sidst i hus.

»Nu oplever vi, at der bliver sunget rigtig meget ude i institutionerne, og pædagogerne er blevet trygge ved at bruge sang som et værktøj. I starten blev der stillet spørgsmål ved, om sangsamlinger skulle gennemføres på den meget strukturerede måde, som det foregår på i Sangglad-regi. »Er det ikke nok, at vi synger,« lød det. Nu er det blevet afløst af wow-oplevelser, fordi man kan se, at det virker, og at det er simpelt,« fortæller Mette Dam.

Succesen med Sangglad Mini har bredt sig til andre områder af Vesthimmerlands børneområde. Sangkraft Vesthimmerland har været opmærksomme på at få materiale delt ud til blandt andet ledermøder, og det har resulteret i, at et netværk af musikundervisere er opstået på tværs af kommunens skoler. Her deler medlemmerne viden og får inspiration. Netværket prioriteres også blandt skolelederne.

»Jeg tror, at alle kan se værdien i, at lærerne kommer tilbage med praksisnær inspiration, de kan bruge dagen efter. Vi har fra start ønsket at signalere, at vi kan bidrage med kvalitet, glæde og energi. I takt med at vi er lykkedes med den opgave, har vores lille sangkraftcenter sneget sig ind forskellige steder,« fortæller Mette Dam.

Foto: Sangkraft Vesthimmerland

SANGKRAFT FAVRSKOV

TRYGHED SIKRER UDFOLDELSE

Favrskov Korfestival er en stor begivenhed. Mange af kommunens forskellige kor samles i ugen inden og øver de samme sange. På selve koncertdagen optræder hvert kor for sig, inden de alle samles i et kæmpekor, hvor hundredvis af korstemmer forenes.

Den seneste korfestival havde deltagelse af en gruppe sangere, der ikke sædvanligvis plejer at tage del i løjerne. En par deltagere fra Sangkraft Favrskovs sundhedskor – der blandt andet er målrettet stress-, depressionsramte eller socialt udfordrede mennesker – havde nemlig meldt sig til at synge i kæmpekoret. Det var ikke noget lille skridt for dem at træde ind i festivalhallen på Favrskov Gymnasium, fortæller Elise Kokholm, der er projektleder af Sangkraft Favrskov.

»Jeg tror, at de bruger den tryghed, de mærker i sundhedskoret, som løftestang til at deltage i korfestivalen. Eller i andre sangarrangementer for den sags skyld, for det er ikke det eneste arrangement, som forskellige sangere i vores sundhedskor efterfølgende har deltaget i,« fortæller Elise Kokholm.

Hun nævner sangfyldte vandreture med fokus på klimaet samt et musikalsk foredrag med Peter Vuust som andre arrangementer, der er blevet benyttet af sundhedssangere. Sidstnævnte blev arrangeret i samarbejde med Favrskov Gymnasium, og deri ligger en særlig pointe for Sangkraft Favrskovs arbejde. Samarbejde og netværk. I andre situationer arbejder sangkraftcentret nemlig sammen med kirken, med kommunen eller med frivillige kræfter i lokalsamfundet.

»Tanken bag vores netværksarbejde er, at vi skal være en ressource, der kan understøtte de aktiviteter, som allerede finder sted. Vi skal ikke

Foto: Favrskov Korfestival

overtage noget, men skærpe blikket for de lokale initiativer og sætte lys på dem, så flest mulige kan få øje på det gode, der sker. Det er vigtigt, at folk ved, at man ikke behøver at søge til nabokommuner som Aarhus for at udvikle sig eller udfolde sig med sang,« siger Elise Kokholm.

De positive fællesskaber, som sangkraftcentret har skubbet til i samarbejde med andre lokale aktører på sundheds- og kulturområdet, udvider målgruppen for kommunens forskellige tilbud, oplever projektlederen. Desuden er det vigtigt for hende at kunne støtte de ildsjæle, der skaber den lokale udvikling.

»Jeg tror, at korfestivalen, der bæres af frivillige kræfter, har en vis rækkevidde og en vis levetid, hvis den ikke nyder lokal opbakning. Vi kan være med til at give den og andre initiativer en saltvandsindsprøjtning,« siger Elise Kokholm.

»Det mest interessante for os er, når vi kan hjælpe med at få ringene i vandet til at brede sig – gerne ind over hinanden. Når vi hjælper noget i gang et sted, og det pludselig skaber værdi et helt andet sted. Så giver vores ressourcecenter-tanke utrolig god mening. Så går det hele op i en højere enhed,« tilføjer den østjyske projektleder.

HVAD ER ET SANGKRAFTCENTER?

Et sangkraftcenter er en selvstændig organisation, som har sit virke inden for et bestemt geografisk område – oftest en kommune. Sangkraftcenteret driver udviklingen af projekter og aktiviteter med sang i centrum og involverer og bygger bro mellem de eksisterende lokale sangmiljøer; mellem kor, kirker, musik- og kulturskoler, vuggestuer, børnehaver, folkeskoler, folkeoplysning og kommunale forvaltninger. Dermed styrkes både talent- og breddemiljøer for sang og sangere. Positive fællesskaber og nye udfoldelsesmuligheder opstår blandt både børn, unge, ældre og udsatte grupper. Sociale og sundhedsmæssige udfordringer forebygges. Sang som kunst- og formidlingsform genfortolkes, så flere kan være med.

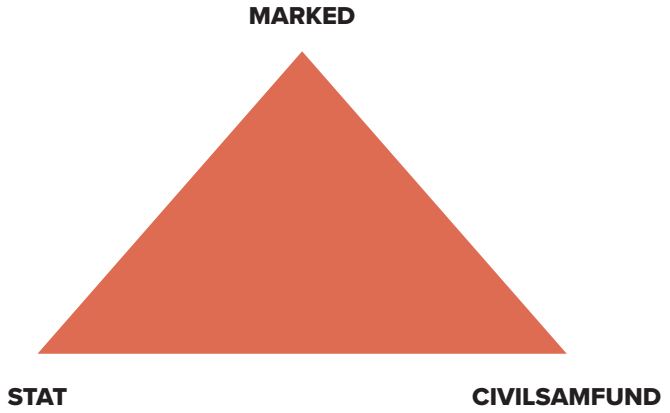
Hvert sangkraftcenter har den kunstneriske, pædagogiske og administrative ledelse af eget center. De prioriterer selv deres indsatser, men fælles for de fleste er aktiviteter omkring fællessang, sundhedssang, elitekor og skolekor, sang for de mindste og rollen som netværksskaber for det lokale amatørkorliv.

Sangkraftcentrene er endvidere vigtige aktører i udrulningen af landsdækkende indsatser inden for sang. Indsatser, som er initieret og finansieret af Sangens Hus i samarbejde med andre aktører, fx universiteter, professionshøjskoler, kororganisationer med flere. Og som sangkraftcentrene selv sætter sit præg på med udgangspunkt i den lokale virkelighed. Sammen er Sangens Hus og sangkraftcentrene med til at sikre, at der kan tænkes landsdækkende og handles lokalt.

ORGANISERING

Et sangkraftcenter kan organiseres på forskellige måder, og hvert center har sin egen unikke konstruktion. De fleste er etableret som selvejende institution, men kan også være en forening eller en del af en kommunal organisering – fx en musik- eller kulturskole. Der vil typisk være en bestyrelse eller et sangkraftråd med repræsentanter fra kommunale velfærdsområder, det lokale kor- og kulturliv, kirken og måske også erhvervslivet.

Det helt særlige ved et sangkraftcenter er, at det befinder sig i midten af velfærdstrekanten (se figur nedenfor) og kan trække både finansiering og arbejdskraft fra de omkringliggende parter. Fondsfinansiering, driftsstøtte, frivillig og lønnet arbejdskraft skaber tilsammen synergi i organisationen. De frivillige skubber på med et særligt engagement – en særlig »x-faktor« – der giver sangkraftcentrene energi og fremdrift.

NYE LØSNINGER

Danmark som samfund og velfærdsstat byder på mange udfordringer, hvis løsninger ofte forudsætter nye arbejdsmetoder og nye samarbejdsformer. Det er sangkraftcentrene både på organisationssiden og indholdssiden et begyndende eksempel på. Måske kan sangkraftcentrene blive en model for, hvordan sektorer og organisationer sammen kan tage ansvar for en udvikling, som ikke blot er en fremskrivning af det kendte. Sangkraftcentre kan tage ansvar for vores fælles velfærd og gør det allerede.

Mange steder er sangkraftcentrene således et minieksperimentarium for social forandring og øget livskvalitet med sang og en tværgående organisering som løftestang. »Sundhedskor« – for og med mennesker, der ikke føler sig helt friske – er et eksempel på dette. Sundhedskor foregår typisk i samarbejde mellem et sangkraftcenter og flere kommunale forvaltninger. Det samme gør sig gældende, når man gennem sang fremmer fællesskab og trivsel i skolerne.

Samtidig arbejder sangkraftcentrene i samarbejde med Sangens Hus på at understøtte sangens talentmiljøer og fødekæder. Sang og det at synge er en væsentlig del af dansk kulturarv, som må næres og fornys for fortsat at leve. Det er missionen for både Sangens Hus og sangkraftcentrene.

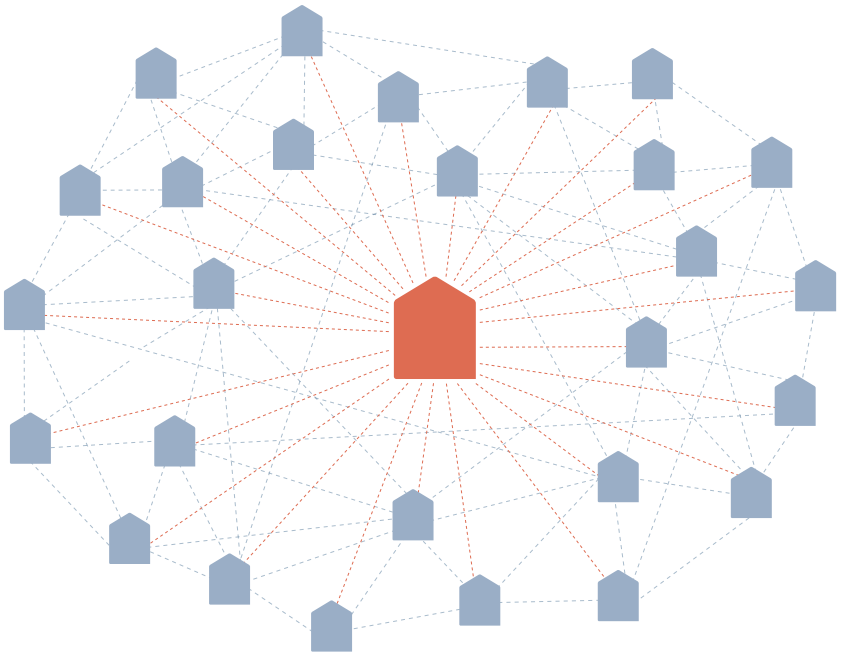
SANGKRAFTCENTRENE OG SANGENS HUS

Sangens Hus understøtter sangkraftcentrene med administrativ bistand, hjælp til strategi, samarbejde med kommune, kommunikation, efteruddannelse af medarbejdere og projektledere – ikke mindst gennem de pædagogiske metoder, som Sangens Hus har udviklet til at forny sang for og med specifikke målgrupper.

Ligeledes har Sangens Hus – takket været finanslovsbevilling og støtte fra Ole Kirk's Fond og Det Obelske Familiefond – kunnet igangsætte udviklingen af nye sangkraftcentre med et krone-til-krone-tilskud. Sangens Hus' øvrige indsatser, som blandt andet tæller at være et videncenter for sang samt at være fortaler for sang og at igangsætte nye projekter, virkeliggøres gennem blandt andet sangkraftcentrene. Og er med til at sikre, at også det lokale sangarbejde er vidensbaseret og er med til at påvirke samfundet til fordel for mere sang.

Når Sangens Hus igangsætter nye landsdækkende initiativer – ofte takket været fondsbevillinger – får de sangkraftcentre, som ønsker at være med, del i både økonomi og indhold. Omvendt kan et sangkraftcenter udvikle en projektidé, som Sangens Hus kan være med til at skalere. Det er fx tilfældet med projektet LYD PÅ. Det begyndte som en lokal idé i Roskilde og har efterfølgende skabt udvikling og livskvalitet blandt psykisk sårbare unge i andre landsdele.

Sangkraftcentrene er organiseret i netværket SangkraftDanmark, der blandt andet vælger to medlemmer til bestyrelsen i Sangens Hus. Netværket sikrer erfaringsudveksling og samarbejde på tværs af kommuner. Man kan læse mere om netværket og de enkelte sangkraftcentre på: www.sangenshus.dk/sangkraftdanmark.

ROBUSTHED OG FREMTID

De nyeste sangkraftcentre har mindre end fire år på bagen, mens de ældste ni af de i alt 27 sangkraftcentre har eksisteret længe. Opstarten af de nye har været udfordret af pandemien, men er søsat i kraft af lokal medfinansiering og støtte fra Sangens Hus og de ovennævnte fonde.

Fondsbevillingerne er ved udgangen af 2025 udløbet, hvorefter de nye sangkraftcentre bliver mere afhængige af den kommunale opbakning. Det kan give udfordringer, for det kan være vanskeligt for et nyt sangkraftcenter at finde sin plads i en kommunal økonomi.

Blandt de nyeste sangkraftcentre varierer den kommunale støtte fra 120.000 kr. til cirka 450.000 kr. om året. De ældre og mere veletablerede sangkraftcentre har kommunale bevillinger på op til flere millioner.

Den største udfordring er nok, at sangkraftcentrene bør finansieres af midler fra forskellige ressortområder – sundhed, socialområde, skole – og ikke udelukkende af et som oftest lille kulturbudget, hvilket de fleste steder er tilfældet i øjeblikket.

Sangkraftcentrene og Sangens Hus er i fuld gang med at forklare beslutningstagerne, hvordan et sangkraftcenter kan udløse det potentiale, der er ved at arbejde sammen på tværs af velfærdsområderne og midt i velfærdstrekanten mellem stat, marked og civilsamfund. Men det er en svær opgave, der kræver modningstid. Sang kan være et redskab i den kommunale værktøjskasse inden for læring, trivsel og sundhed. Vi arbejder fortsat på at udbrede forståelsen af det. Også på landsplan.

Interessen for at etablere sangkraftcentre viser sig heldigvis i, at Sangens Hus løbende får henvendelser fra kommuner, som ønsker at vide mere om, hvordan et sangkraftcenter kan startes.

Sangkraftcentrene er i dag både store veletablerede supertankere og små optimistjoller, der står flot – takket været ildsjæle med stor kampvilje og evne til at forene mange bække små. Synges skal der!

Foto: Stine Vejen, Sangens Hus

SANGKRAFT RANDERS

DEMENSKORET DANNER VENSKABER

Det blev en stor succes, da Sangkraft Randers i februar 2025 slog takten an i kommunens første kor for mennesker med demens. Det fortæller Kristian Melchior Echwald, der er daglig leder af Sangkraft Randers.

»Vores demenskor kører efter en model, hvor der er 20 sangere med demens – og alle har en pårørende med, der også synger i koret. Vi begynder en ny sæson sidst i august, og nærmest alle 40 deltagere fra vores første sæson har ønsket at være med igen. Derfor giver det ekstra god mening at udvide tilbuddet,« siger Kristian Melchior Echwald.

Koret synger på plejecentret Lindevænget i Randers og er etableret i et samarbejde med Randers Kommune og med Ældre Sagen.

Foto: Jonas Pryner for Alzheimerforeningen

»Vores demenskor er for hjemmeboende personer med demens, som altså stadig er forholdsvis velfungerende, men jo i sagens natur er begyndt at glemme ting. At synge er dog noget af det, man husker i længst tid, og det er meget tydeligt, hvor glade de er for at synge og for at være en del af det fællesskab, som sangen tilbyder dem,« fortæller Kristian Melchior Echwald.

Når sangerne med demens skal have følgeskab af en pårørende i koret, skyldes det flere ting, uddyber sangkraftcentrets leder. En ting er, at den pårørende kan hjælpe med praktiske ting som at finde sin plads, slå op på den rigtige sang eller at komme på toilettet, hvis det bliver nødvendigt.

»Samtidig skaber koret en mulighed for at være sammen i en situation, der ikke handler om sygdom og problemer. Korsangen er det fælles tredje, hvor alle deltagere er en ressource på lige fod med hinanden. Den slags aktiviteter er der ikke mange af for demensramte, og deres pårørende kan virkelig se, hvordan de blomstrer ved at synge i koret,« fortæller sangkraftcentrets daglige leder.

Demenskoret på Lindevænget synger hver anden tirsdag, og når der er blevet sunget i fem kvarter, skænker frivillige hænder fra samarbejdspartneren Ældre Sagen en kop kaffe. Det giver mange af deltagerne en god anledning til at blive hængende, oplever Kristian Melchior Echwald.

»Man får talt lidt med de andre og finder ud af, hvem hinanden er. Jeg ved, at nogle af de demensramte, der synger sammen i koret, er begyndt at se hinanden privat. Koret er blevet en kilde til nye venskaber og muligheder i en livssituation, der på mange måder er fuld af begrænsninger,« siger han.

ROSKILDE SYNGER

SANG KAN HJÆLPE NÅR LIVET ER SVÆRT

I Roskilde findes der noget, som er på ønskesedlen mange andre steder.

»Vi er så heldige, at vi har et drengekor,« fortæller Hanne Katrine Rasmussen, der er administrativ og kunstnerisk leder i sangkraftcentret Roskilde Synger.

»Og fordi, vi synes, det er vigtigt, at flere drenge får tilbuddet, har vi et stort fokus på, hvordan vi holder drengekoret kørende og hele tiden får nye sangere til,« fortæller hun.

Det gøres blandt andet ved at sikre overgangene mellem aldersgrupper og ved at sørge for, at kor i lige så høj grad præsenteres som en aktivitet for drenge som for piger.

»Når vi hvert år besøger skolernes 2. klasser, sikrer vi blandt andet, at der er repræsentanter både fra klassisk og fra rytmisk korsang, og at der er mandlige korledere med til at præsentere mulighederne. Jeg tror, det handler meget om, at alle skal have en rollemodel,« siger Hanne Katrine Rasmussen.

Ikke alene føler hun sig heldig med drengekoret. Det er også et privilegium at være nær samarbejdspartner med Roskilde Domkirke og deres korskole. Roskilde Synger udvikler nemlig flere kortilbud i et tæt samarbejde med domkirken.

Så når Roskilde Domkirkes Korskole udvikler lokalområdets og regionens kortalenter, så står sangkraftcentret i kulissen som et væsentligt led i fødekæden.

»At sikre vækstlaget, og at vi har et drengekor, er sådan set hele byens indsats og fortjeneste,« mener Hanne Katrine Rasmussen dog.

»Men vi arbejder for at give folk viden om og lyst til at synge videre i et kor – og gerne et af byens elitekor. Blandt andet forsøger jeg at udgøre et bindeled mellem kulturskolen og domkirken, så begge parter kender til og kan bruge hinanden Og så korskolens spirekor-sangere ved, at de kan synge videre i domkirken,« siger Hanne Katrine Rasmussen.

Roskilde Synger har dog langtfra alene rettet sit fokus på de velsyngende kortalenter. Sangkraftcentret har nemlig – sammen med Roskilde Kommunes socialpsykiatri, Sangens Hus og Videncenter for Sang – stået bag udviklingen af projektet LYD PÅ. Inspirationen er hentet fra det tyske Singende Krankenhäuser og tager udgangspunkt i »de helt vilde kvaliteter, som sangen har i forhold til sundhedsfremme og bedre trivsel,« som Hanne Katrine Rasmussen formulerer det.

> ***»Det handler for mig om at lære mig selv bedre at kende, så jeg kan stå – også med min stemme. Min stemme bruger jeg jo hele livet!«***
>
> **Sanger i LYD PÅ**

LYD PÅ-sangerne kommer især fra bo- og væresteder for voksne mennesker med særlige behov, og de rekrutteres i samarbejde med kommunens socialpsykiatri. I øjeblikket findes 7-8 LYD PÅ-hold i Roskilde Kommune.

»Vi hører, at det skaber et trygt fællesskab, hvor folk har frie rammer til at udforske, hvad de kan med deres krop og deres stemme. Jeg synes, det er utroligt givende, at vi kan være med til at facilitere glæde og livskvalitet hos en udfordret målgruppe, og vi er meget stolte over, at så vigtigt et projekt har rødder hos os,« siger sangkraftcenter-lederen.

SANGKRAFT KOLDING

I DEMOKRATIETS TJENESTE

»I en tid, hvor man konstant bliver målt og vejet, kan vi med fordel få genvakt det første sprog, vi får, inden vi kan tale – nemlig at synge. Sang er et meget positivt sprog til at udtrykke os på midt i alle de indtryk, vi bliver bombarderet med. Det kræver, at man er tryg ved sin stemme, og den tryghed vil vi hjælpe med at udbrede.«

Ordene bliver leveret med insisterende eftertryk fra Helene Eiler Ernst. På vegne af Sangkraft Kolding, hvor hun er projektleder, er hun på en mission: at forsyne folk i alle aldre med spirende sangglæde.

»Med de rigtige kompetencer, gode rammer og opbakning kan vi bygge en sangkultur, som danner ramme for demokratisk dannelse, træner social ansvarlighed og danner fællesskaber om et fælles mål,« siger projektlederen.

Ovenstående arbejder sangkraftcentret blandt andet på som medarrangør af grundlovsfest på Skamlingsbanken syd for Kolding. Grundlovsfesten anno 2025 foregik i samarbejde med Museum Kolding, Talerskolen Røst, pianist og forfatter Sigurd Barrett og Kolding Kommune.

Sangkraftcentret inviterede til deltagelse i et såkaldt pop-up-kor. Sangerne var en skøn blanding af børn, forældre og bedsteforældre, og koret øvede sig sammen i to timer om formiddagen, inden de spiste madpakker og til sidst gik på scenen og sang for på fællessange sammen med grundlovsfestens besøgende.

»Vi vil meget gerne bringe flere generationer sammen i sang. At synge foran 1500 mennesker i selskab med professionelle musikere er en god udfoldelsesmulighed i et positivt fællesskab for folk, der ikke nødvendigvis betragter sig som sangere. Det er oplevelser, der sætter spor,« oplever Helene Eiler Ernst.

Hun fortæller, at Sangkraft Kolding forsøger at være en lille, smidig aktør, der hjælper med at genfortolke traditionelle fællessangsaktiviteter i forskellige sammenhænge.

»Vi er optaget af, hvordan vi kan skabe flere hverdagssangere og flere mennesker, der har overskud til at dele ud af deres sangglæde,« fortæller projektlederen.

Som et andet konkret eksempel nævner hun Sangmarathon, hvor man i januar kunne synge det nye år ind på Kolding Bibliotek i selskab med inviterede gæsteværter, der hver præsenterede fællessange i et selvvalgt tema. Blandt andet var der besøg fra foreningsbiografen Vamdrup Kino fra den nærliggende landsby. De valgte naturligvis filmtema, fortæller Helene Eiler Ernst.

»Og i processen fortalte de, at de gerne ville have et lokalt fællessangsarrangement hos dem. Det var der to unge piger, der gerne ville stå for, så det supporterede vi. Som det lokale sangkraftcenter vil vi gerne hjælpe til at skabe ultralokale sangkraftankre, som vi kan trække os ud af, når de er blevet forankrede,« fortæller Helene Eiler Ernst.

Foto: Sangkraft Kolding

THY SANGSKOLE

FÆLLESSKABET, FØDEKÆDEN OG FREMTIDEN

Thy Sangskole var blandt landets første sangkraftcentre og har fra begyndelsen haft fokus på at understøtte elitekor og talentudvikling inden for sang. Aktuelt har sangkraftcenteret et tæt og konstruktivt samarbejde med Nordvestjysk Pigekor og Thisted Kirkes Drenge- og Mandskor.

Sangkraftcentret hjælper blandt andet korene med pr-arbejde og rekruttering samt med at søge midler til udvikling. Talentarbejdet i Thy består dog også i at skabe meningsfulde fællesskaber på tværs af de to kor. Det fortæller Kristina Brogaard, der er daglig leder af sangkraftcentret.

»Vi har holdt en større talentløft-weekend, som vi håber at kunne gentage de kommende år. Vi samlede de to elitekor og tilbød undervisning i ensemblesang og hørelære samt masterclass-undervisning,« fortæller Kristina Brogaard.

Foto: Thisted Kirkes Drenge- og Mandskor

Weekenden blev planlagt og udført i samarbejde med Vestervig Kirkemusikskole og mundede ud i en fælles koncert i Vestervig Kirke.

»Det var vigtigt for os og et ønske over længere tid at holde talentweekenden i samarbejde med kirkemusikskolen. Det øgede blandt andet bevidstheden om, at det er muligt at uddanne sig inden for musik lige her i nabolaget. Nogle har efterfølgende vist interesse for uddannelsen,« fortæller sangkraftcenterlederen.

Udover at sende de dygtige sangere i retning af en musikalsk levevej oplevede sangkraftlederen, at talent-weekenden i Vestervig også skabte synergi mellem to forskellige elitemiljøer.

»De to kor er meget forskellige. Blandt andet i kraft af deres organisering, da det ene er i foreningsregi og det andet i kirkeregi. Jeg tror, de unge mennesker skubbede til hinandens grænser og inspirerede hinanden. Måske opdagede de også, hvor meget de egentlig har til fælles,« fortæller Kristina Brogaard.

Hun minder om, at man i snakken om elitekor ikke må glemme breddearbejdet og de mange kor og sangfællesskaber, der også findes. Kristina Brogaard er i det hele taget overbevist om, at talent og bredde er hinandens forudsætninger. Thy Sangskole har mindst lige så stort fokus på at understøtte kor og sang for alle aldre i hele Thy. Blandt andet har skolen over flere år faciliteret et netværk for korlederne i Thy og på Mors. Her er repræsenteret mere end 30 kor, og netop netværkstanken er vigtig for sangkraftcentrets arbejde.

»Der opstår ingen elite uden bredde, og samtidig kan eliten være et fyrtårn for bredden. Vi vil gerne understøtte, at bredde og elite kan inspirere hinanden og sammen udbrede sangen. Det sikrer også en god fødekæde af sangere i fremtiden,« siger Kristina Brogaard.

Der er 27 sangkraftcentre rundt i Danmark per 1. september 2026. Du kan altid finde en opdateret oversigt over sangkraftcentre på vores hjemmeside: www.sangenshus.dk

01 Sangkraft Hjørring
02 Thy Sangskole
03 Sangkraft Aalborg
04 Sangkraft Vesthimmerland
05 Mariagerfjord Korskole
06 Sangkraft Lemvig
07 Struer Sangkraftcenter
08 Sangkraft Holstebro
09 Den Jyske Sangskole
10 Sangkraft Viborg
11 Sangkraft Randers
12 Sangkraft Favrskov
13 Sangkraft Syddjurs
14 Sangkraft Aarhus
15 Skanderborg Synger
16 Esbjerg SangAkademi
17 Sangkraft Kolding
18 Haderslev Sangakademi
19 Tønder Kommunes Sangkraftcenter
20 Det Sønderjyske Sangcenter
21 Assens Sangkraftcenter
22 Den Fynske Sangskole
23 Sangcenter Nordsjælland
24 Sangkraft Kalundborg
25 Roskilde Synger
26 Storbyen Synger
27 Sangkraft Guldborgsund

Sangens
Hus

Alle har en stemme